

27 Οκτωβρίου 2011

ΝΕΑ ΚΑΠ 2020 ΚΑΙ ΚΟΑ ΟΙΝΟΥ: Η ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΤΡΟΠΩΝ

Αν και οι συζητήσεις για το είδος της εξέλιξης της ΚΟΑ Οίνου έχουν ξεκινήσει εδώ και ένα χρόνο, μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής την 12η Οκτωβρίου 2011 για την πρόταση της ΚΑΠ 2020, αρχίζουν ουσιαστικά οι προβληματισμοί να γίνονται διαβούλευση σχετικά με το είδος διασύνδεσης της ΚΟΑ Οίνου με την ΚΑΠ 2020.

Τα χρονικά περιθώρια στένεψαν η Επιτροπή έχει ζητήσει από τα Κράτη – Μέλη την συμπλήρωση ενός εκτενούς ερωτηματολογίου, προκειμένου να αποτυπωθούν οι εξελίξεις του αμπελοοινικού τομέα την τελευταία δεκαετία, με σκοπό να συνταχθεί ενδιάμεση έκθεση εντός του 2012 και σαφέστατα πριν το τέλος του, που θα κρίνει τις τύχες του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα στο πλαίσιο ή όχι της ΚΑΠ.

ΚΟΜΒΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΦΥΤΕΥΣΗΣ

Η διατήρηση ή όχι της απαγόρευσης φυτεύσεων αποτελεί σήμερα το σημείο κλειδί για την μερική ή ολική ένταξη της ΚΟΑ Οίνου στην ΚΑΠ 2020. Σήμερα 12 οινοπαραγωγά Κράτη – Μέλη και η Ελλάδα που έχει μεν αποφασίσει, αλλά δεν απέστειλε ακόμα την απάντηση υπέρ της διατήρησης της απαγόρευσης, ζητούν από τον Επίτροπο Γεωργίας D. Ciolos την διατήρηση της απαγόρευσης φυτεύσεων και μετά το 2015, θέμα βέβαια για το οποίο είναι αρμόδιο το Συμβούλιο υπουργών Γεωργίας.

Οι σημερινές εκτιμήσεις συγκλίνουν στο ότι τα δικαιώματα φύτευσης αμπέλων θα διατηρηθούν και μετά το 2015, ενώ σε επίπεδο Κράτους – Μέλους αναζητούνται συμμαχίες από το Βορρά (Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία, Φιλανδία) προκειμένου να δημιουργηθεί η πλειοψηφία που απαιτείται.

Χρονικό όριο απόφασης ανεξάρτητα της ενδιάμεσης έκθεσης της Com-mission, ίσως είναι οι γαλλικές εκλογές. Η κυβέρνηση Sarkozy συντάσσεται με τη διατήρηση της απαγόρευσης οι σοσιαλιστές όμως που ίσως κερδίσουν τις εκλογές δεν υποστηρίζουν φανατικά την απαγόρευση φυτεύσεων παρά το ότι κατανοούν την δυναμική των ονομασιών προέλευσης, θεωρούν ότι στη Γαλλία η απαγόρευση φύτευσης βοηθά κολοσσιαία παραγωγικά συμφέροντα (π.χ. Champagne, Cogniac κλπ.).

Δυο Σενάρια

Σενάριο 1ο – Κατάργηση δικαιωμάτων φύτευσης

Εάν τα δικαιώματα φύτευσης καταργηθούν μέχρι το 2015, τότε η ΚΟΑ Οίνου εντάσσεται αυτούσια στην ΚΑΠ 2020 (μετατρέπεται σε ΚΟΑ Αμπέλου), με ταυτόχρονη κατάργηση των

ειδικών μέτρων για επισήμανση, ΠΟΠ / ΠΓΕ, Προβολής Προώθησης, οινολογικών πρακτικών που θ' αντικατασταθούν με τα προβλεπόμενα στον Ο.Ι.Ν. Στην περίπτωση αυτή το αμπέλι ακολουθεί τις οριζόντιες διατάξεις όσον αφορά την Ενιαία Ενίσχυση (α' πυλώνας) και την ανάπτυξη της υπαίθρου (β' πυλώνας).

Στην τελευταία συνεδρίαση της Cora- Cogeca διευκρινίστηκε από την Commission ότι το αμπέλι θα το αφορά το πρασίνισμα της ΚΑΠ (30% επί της βασικής ενίσχυσης), γεγονός στο οποίο αντιτάσσονται οι Γερμανοί, εξ αιτίας των κλιματολογικών τους συνθηκών και της αναγκαιότητας χρήσης φυτοφαρμάκων.

Δεν έχει διευκρινιστεί μέχρι σήμερα τι θα γίνει με το αναπορρόφητο μέρος του πρασινίσματος.

Βασικό επιχείρημα της Commission για την απελευθέρωση των δικαιωμάτων φύτευσης είναι το γεγονός ότι η νέα ΚΑΠ αίρει την έννοια των ποσοτώσεων (quotas) και το ότι η απαγόρευση των δικαιωμάτων συνάδει με ποσόστωση.

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι απόψεις είναι μοιρασμένες.

Και για μεν τα οριζόντια μέτρα της ΚΑΠ που μπορούν ν' αντιστοιχιστούν με τα αντίστοιχα μέτρα της ΚΟΑ Οίνου οι επιπτώσεις είναι λίγο ως πολύ σαφείς, προβληματισμός έχει γεννηθεί και για τις αποστάξεις που ισχύουν σήμερα, δαιμονοποιήθηκαν όμως από την Commission τόσο, που υπάρχει κίνδυνος να μην υπάρξει παρεμβατικός μηχανισμός στον τομέα μετά το 2013. Η επικρατούσα σήμερα άποψη, είναι να υπάρχει η πρόβλεψη ο αμπελοοικονομικός τομέας να ενταχθεί στο καθεστώς διαχείρισης κρίσεων της ΚΑΠ ώστε να υπάρχουν μέτρα παρέμβασης, όπως η απόσταξη κρίσης ή ιδιωτική αποθεματοποίηση που πρόσφατα εγκρίθηκε για το λάδι.

Ένα άλλο θέμα που προκαλεί προβληματισμό είναι το ζευγάρι μέτρων : Απαγόρευση φυτεύσεων – Αναδιάρθρωση. Με παράδειγμα την Ισπανία το πιο δημοφιλές μέτρο της ΚΟΑ Οίνου. (Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώ-νων) έχει συμβάλλει ξεκάθαρα στην αύξηση των παραγόμενων ποσοτήτων οίνου παρά την απαγόρευση φυτεύσεων, με εν ισχύ για μια τριετία του κάθε-στότος των εκριζώσεων με πριμοδότηση, καθεστώς στο οποίο η Ισπανία αναδείχθηκε πρωταθλήτρια.

Στον αντίποδα αυτού του προβληματισμού αναπτύσσεται και ο προ-βληματισμός τον οποίο η ΚΕΟΣΟΕ έχει θέσει έντονα στις Cora – Cogeca για το ζευγάρι : Απαγόρευση φυτεύσεων –εκρίζωση με πριμοδότηση.

Είναι θέμα παράλληλο με την ύπαρξη αποζημίωσης σ' ένα κλειστό επάγγελμα το οποίο διέπεται από αυστηρούς περιοριστικούς όρους και την αποζημίωση γι' αυτούς τους περιορισμούς. Η Commission θεωρεί ότι το ζευγάρι αυτό έχει λογική βάση.

Σενάριο 2ο : Διατήρηση δικαιωμάτων φύτευσης – Μερική ΚΟΑ Οίνου

Στο σενάριο αυτό δεν εφαρμόζεται η στόχευση της άρσης απαγόρευσης των δικαιωμάτων φύτευσης συνεπώς στο σημείο αυτό η ΚΟΑ Οίνου, δια-τηρεί ειδικά χαρακτηριστικά έξω από την ΚΑΠ 2020.

Το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι μετά το 2013 οι διατάξεις δεν θα είναι δυσμενέστερες για τον αμπελοοικονομικό τομέα. Και σ' αυτό το σενάριο πολλά από τα μέτρα της ΚΟΑ Οίνου θα καταργηθούν και θ' αντικατασταθούν με τα οριζόντια ισχύοντα μέτρα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα προγράμματα προβολής προώθησης, αφού η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα Κ/Μ δεν αύξησαν τις δαπά-νες προβολής που κατέβαλλαν πριν

το 2009 έτος εφαρμογής της νέας ΚΟΑ Οίνου, αλλά υποκατέστησαν τα εθνικά κονδύλια με κοινοτικούς πόρους (200 εκ.€) . Παράλληλα υπάρχει ο προβληματισμός ότι μέσω των μέτρων της προώθησης, επιδοτούνται επιχειρήσεις γίγαντες.

Το πέρασμα από την κάθετη νομοθεσία (ΚΟΑ Οίνου) στην οριζόντια (ΚΑΠ) για την προβολή προώθηση θα έχει συνέπειες, όπως άλλωστε και στα άλλα μέτρα:

- Η επιλογή των προτάσεων θα γίνεται από την Commission.
- Δεν υπάρχει εγγύηση ότι ο αμπελοοινικός τομέας, θα έχει minimum προϋπολογισμό όπως σήμερα, αφού η προβολή προώθηση της ΚΑΠ αφορά όλα τα προϊόντα και μάλιστα προϊόντα βασικής κατανάλωσης
- Η Commission εξετάζει περισσότερο την χρηματοδότηση του μέτρου ως σύνολο και όχι κάθε τομέα ξεχωριστά
- Οι διατάξεις περί προώθησης στην ΚΑΠ είναι περισσότερο ουδέτερες, ως προς τα μηνύματα

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να αποσαφηνισθεί είναι το εάν και σε ποιο ύψος, θα διατηρηθεί ο προϋπολογισμός της ΚΟΑ Οίνου εντός ή εκτός ΚΑΠ.

Η Cora Cogeca θα εκδώσει κείμενο επί του αντίκτυπου, για την ένταξη της ΚΟΑ Οίνου ή όχι στην ΚΑΠ, αφού πρώτα απαντήσουν, οι αντιπροσωπείες των κρατών μελών. Αυτό σημαίνει ότι το δυναμικό της Ελλάδας πρέπει να συστρατευθεί στην αναγνώριση και προάσπιση των ελληνικών συμφερό-ντων.